Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

29 689 Herziening Zorgstelsel

Nr. 641 BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juli 2015

Bijgevoegd ontvangt u het tweede deel van het onderzoek van de NZa naar de zorginkoop eerste lijn[1]. Het eerste deel van dit onderzoek «Zorgcontracten in kaart» heeft u op 16 april jl. van mij ontvangen (Kamerstuk 29 689, nr. 600). In dit tweede deel is onderzocht of de zorgverzekeraars voor fysiotherapie, logopedie en eerstelijns verloskunde voldoende zorg hebben ingekocht om aan hun zorgplicht te kunnen voldoen. Het gaat daarbij om de vraag of de zorg tijdig geleverd kan worden en bereikbaar is. In oktober verwacht ik u het derde deel van dit onderzoek te kunnen toesturen. Dat gaat over de vraag of de zorgverzekeraars voor de curatieve GGZ voldoende zorg hebben ingekocht om aan hun zorgplicht te voldoen.

Onder de zorgplicht van een zorgverzekeraar wordt voor de naturapolis verstaan de verplichting ervoor te zorgen dat een verzekerde de zorg krijgt waar hij/zij behoefte aan heeft en wettelijke aanspraak op heeft. Hiertoe koopt de zorgverzekeraar zorg in. Het gaat hierbij niet alleen om de inhoud en omvang van de zorg, maar ook om de kwaliteit, tijdigheid en bereikbaarheid van de verzekerde zorg. Voor de restitutiepolis wordt onder de zorgplicht verstaan dat de zorgverzekeraar de kosten van de zorg of overige diensten vergoedt en desgevraagd activiteiten gericht op het verkrijgen van deze zorg of diensten (zorgbemiddeling) verricht.

In de beleidsregel van de NZa Toezichtkader zorgplicht zorgverzekeraars zijn voor polissen met gecontracteerd zorgaanbod normen opgenomen voor de tijdigheid, bereikbaarheid en kwaliteit van zorg. Voor fysiotherapie en logopedie is een tijdigheidsnorm vastgesteld van een week. Voor eerstelijns verloskunde is geen concrete tijdigheidsnorm opgenomen. Voor eerstelijns verloskunde, fysiotherapie en logopedie zijn geen concrete bereikbaarheidsnormen vastgesteld. Dat wil zeggen dat er voor die zorg geen algemene, minimale reisafstand of -tijd is bepaald. Waar

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

kst-29689-641
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

concrete, algemene normen voor tijdigheid en bereikbaarheid ontbreken, kan alleen op basis van de omstandigheden van het individuele geval

worden beoordeeld of de verzekerde binnen redelijke termijn en afstand de zorg krijgt die hij nodig heeft. Om te beoordelen of er op dat punt knelpunten bestaan heeft de NZa gekeken of er signalen zijn die daarop wijzen.
Kwaliteit was geen focus in dit onderzoek. Meer in het algemeen geldt dat de NZa voor de kwaliteit aansluit bij het toezicht door de IGZ.

In het eerste deel van het onderzoek zijn de reistijden tot de gecontracteerde locaties in kaart gebracht om vast te stellen of daarbij sprake is van zogenaamde «witte vlekken». Deze witte vlekken kunnen er op duiden dat op die plekken in Nederland de zorg niet voldoende is gecontracteerd voor de eigen verzekerden.
Deze hadden betrekking op alle onderzochte zorgverzekeraars samen. Die analyses zijn in dit tweede deel van het onderzoek ook voor de individuele zorgverzekeraars uitgevoerd.

Op basis van de bevindingen uit het onderzoek concludeert de NZa dat zorgverzekeraars met de zorg die zij hebben ingekocht voor fysiotherapie, logopedie en eerstelijns verloskunde aan hun zorgplicht kunnen voldoen. Uit de reistijdenanalyse voor fysiotherapie en logopedie blijken nauwelijks witte vlekken. Waar die toch voorkomen worden alternatieven gecontracteerd. Ook is er geen sprake van onacceptabele wachtlijsten.

Uit de reistijdenanalyse voor eerstelijns verloskunde blijken weliswaar witte vlekken, maar hierover worden alternatieve afspraken gemaakt. In voorkomende gevallen wordt gebruik gemaakt van een beschikbaarheidstoeslag of worden afspraken gemaakt met nabijgelegen ziekenhuizen of huisartsen die ook eerstelijns verloskundige zorg leveren.

De NZa zal daarom geen vervolgstappen nemen ten aanzien van de zorginkoop van fysiotherapie, logopedie en eerstelijns verloskunde. De NZa zal wel de ontwikkeling op het gebied van inkoop blijven monitoren.

Bij dit onderzoek kon de NZa voor het beoordelen van de zorgplicht geen gebruik maken van specifieke normen voor de bereikbaarheid van de zorg, zoals normen voor acceptabele reisafstand. Alleen voor paramedische zorg is er voor de tijdigheid een norm van een week. Omdat het van belang is voor de consument om te weten waar hij aan toe is, en inzichtelijker te maken in hoeverre zorgverzekeraars daarmee aan hun zorgplicht voldoen, zal de NZa de komende periode in overleg met het veld en met IGZ en ZINL onderzoeken in hoeverre hier bruikbare normen voor vast te stellen zijn. De motie Bruins Slot en Bouwmeester[2] vraagt criteria op basis waarvan ik moet ingrijpen. De NZa is de toezichthouder waaraan dit is gedelegeerd. Na de excercitie waarin de zorgplicht nader van criteria wordt voorzien, is ook helder waarop wordt toegezien en op welke gronden wordt ingegrepen door de NZa. Daarmee is de uitvoering van deze motie belegd.

Naar mijn oordeel heeft de NZa met dit onderzoek aannemelijk gemaakt dat de zorgverzekeraars met de zorg die zij hebben ingekocht voor fysiotherapie, logopedie en eerstelijns verloskunde aan de zorgplicht kunnen voldoen. Omdat er nog onvoldoende specifieke normen zijn om

[2] Kamerstuk 31 016, nr. 86.

de zorgplicht te kunnen beoordelen, ben ik positief over het besluit van de NZa aanvullende stappen te nemen om meer bruikbare normen op te stellen.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers